

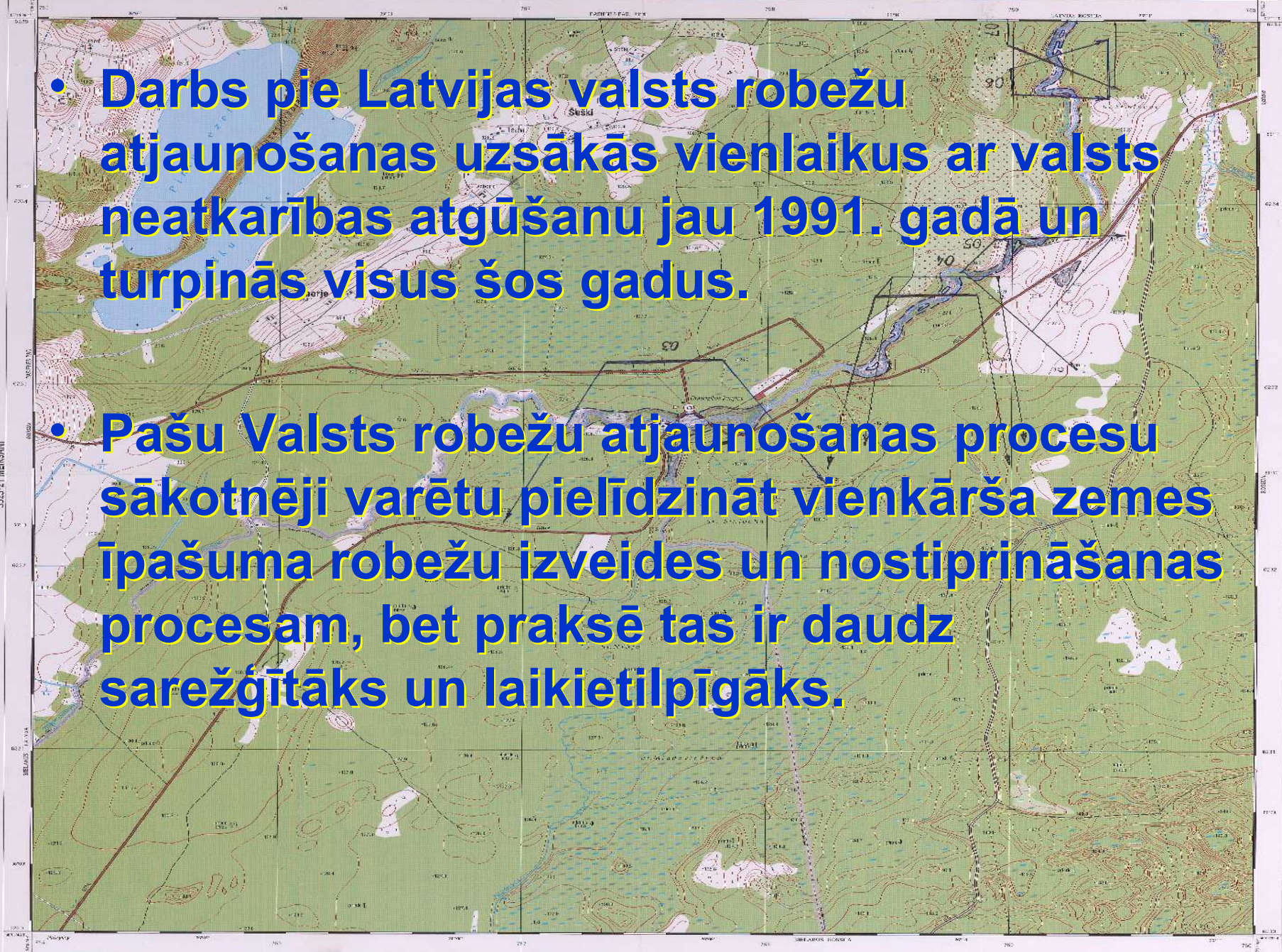
Latvijas valsts robežas demarkācija

2011. gada 3. februārī

Valsts robežas ir viens no būtiskiem neatkarīgas valsts elementiem,

- tās norobežo teritoriju uz kuru tiek attiecināta konkrētās valsts varas jurisdikcija,
 - *pieņemtās tiesību normas un valsts varas tiesības tās realizēt.*
- Valstu robežas atdala valsts galveno īpašumu – valsts teritoriju no blakus esošo valstu teritorijām,
 - *kurās spēkā ir citi likumi un to realizāciju nodrošina citu valstu administrācija.*

-
- Darbs pie Latvijas valsts robežu atjaunošanas uzsākās vienlaikus ar valsts neatkarības atgūšanu jau 1991. gadā un turpinās visus šos gadus.
 - Pašu Valsts robežu atjaunošanas procesu sākotnēji varētu pielīdzināt vienkārša zemes īpašuma robežu izveides un nostiprināšanas procesam, bet praksē tas ir daudz sarežģītāks un laikietilpīgāks.

Šeit....
kaut kur...

atrodas..

Latvijas valsts robeža.

Atstājot neskaidrību jautumos, kur reāli apvidū atrodas valsts robežas, nozīmē:

- atstāt neskaidrību valsts pārvaldes personālam, valsts iedzīvotājiem un ārvalstniekiem attiecībā uz konkrētas valsts varas un tās likumdošanas pielietošanas tiesību robežām un kur tās vairs nevar būt spēkā;
- pastiprināt draudus dažādu konfliktu eskalācijas iespējām attiecībās ar kaimiņu valstīm, tās varas struktūrām un iedzīvotājiem.
- sarežģīt valsts likumdošanas normu un tiesību ievērošanas korektumu attiecībā uz saviem pavalstniekiem un citu valstu piederīgajiem savā teritorijā;

Procesa sarežģītākās pozīcija balstās uz virkni nosacījumu, kuri jāņem vērā nosakot valsts robežu

- Pirmkārt nepieciešama skaidri definēta savas valsts augstākās varas politiskā griba nokārtot valsts robežas jautājumus;
- Otrkārt nepieciešama atbilstošu kaimiņvalstu valsts varas pārstāvju politiskā griba konkrētu robežu jautājumu sakārtošanā;
- Treškārt jāpanāk vienots – saskaņots ar kopējo robežu saistītu abu pušu valstu varas pārstāvju viedoklis par reālo robežas atrašanās vietu vai tās noteikšanu;
- Un kā pēdējais – jāpanāk lai šis kopējais, vienotais politiskais viedoklis tiktu skaidri definēts starpvalstu vienošanās vai līguma dokumentā, kurš tad arī kalpotu turpmākajam abu valstu tehnisko speciālistu darba pamatojumam.

Nodrošinot Valsts robežu veiksmīgu noteikšanu jāatceras:

- Pasaules praksē vienpusēja valsts robežas noteikšana, bez kaimiņvalsts piekrišanas un līdzdalības tiek uzskatīta par augstākā mērā nedraudzīgu žestu pret kaimiņu, kuru atļāvās tikai militāri spēcīgas lielvaras attiecinot šādas darbības pret sakautām vai pakļautām valstīm.
- Nepietiek tikai ar savas valsts varas politisko gribu un speciālistu gatavību bet jāpanāk līdzīga gatavība un griba no atbilstošu kaimiņvalstu puses, lai procesu veiktu kopā ar tās pārstāvjiem.
- Robežu noteikšana ar kaimiņvalstīm nav tikai politiskas gribas process – kur augstākā politiskā līmenī valstu pilnvarotie pārstāvji deklarē kopēju vienošanos par labām kaimiņattiecībām un definē saskaņotās tiesību realizācijas robežas, norādot tās uz kaut kāda kartogrāfiskā materiāla.
- Panākot politisko vienošanos par robežu noteikšanu vienmēr jāatceras, ka šī politiskā vienošanās sākotnēji var tikt uzskatīts tikai kā labs nodoms, kurš reāli materializēsies tikai pēc robežas tehniskas noteikšanas un iezīmēšanas (demarkācijas) konkrētā apvidū.
- Politiskās vienošanās process uzskatāms par pabeigtu tad, kad abu pušu valdības parakstījušas un apstiprinājušas tehnisko speciālistu iesniegtos dokumentus, kuri apstiprina Valsts robežas ierīkošanu un nostiprināšanu apvidū - Valsts robežas demarkācijas dokumentu komplektus.

Valsts robežas noteikšanas process sastāv no sekojošām aktivitāšu fāzēm:

- Pirmslīguma process – politiskās vienošanās ievads, sagatavošana. *saistītas ar kaimiņvalsts politiskās vēlmes veicināšanu kopējās robežas sakārtošanai un līguma projekta sagatavošana;*
- Valsts robežas noteikšana (delimitācija)– politiskās vienošanās process – *noslēdzas ar līguma parakstīšana par Valstu robežas noteikšanu;*
- Valsts robežas nospraušana (demarkācija) – tehnisks un arī politisks process, kura gaitā tiek atrasta delimitācijas līgumā noteiktās robežas atrašanās vieta apvidū, tā tiek saskaņota, iezīmēta un apzīmēta.
- *Rezultātus dokumentē un apkopo Valsts robežas demarkācijas dokumentu komplektos un iesniedz valdībām;*
- Noslēguma process - Valsts robežas demarkācijas dokumentu parakstīšana, apstiprināšana
– *saskaņota vienošanās par valsts robežu, starptautiska juridiski-tiesiska un praktiski tehniska statusa piešķiršana valsts robežai.*

Kādi rezultāti sasniegti
valsts robežas noteikšanā
laikā
līdz 2011. gadam

Demarkētās Latvijas valsts robežas

1. Latvijas – Igaunijas valsts robeža

Robežas garums 343 km

Demarkācija pabeigta 1999. gadā

2. Latvijas – Lietuvas valsts robeža

Robežas garums 588 km

Demarkācija pabeigta 2000. gadā

3. Latvijas – Baltkrievijas valsts robeža

Robežas garums 173 km

Demarkācija pabeigta 2008. gadā

4. Latvijas – Lietuvas- Baltkrievijas valstu robežu krustpunkts

Demarkācija izpildīta 2001. gadā

Piebilde:

vārds “Demarkācija” minētajā prezentācijā tiek lietots tikai saistībā ar valsts sauszemes robežām.

LATVIJOS RESPUBLIKOS, BALTARUSIJOS RESPUBLIKOS IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBIŲ SIENŲ SANKIRTOS DEMARKAVIMAS

2001

[Signature]
INTS UPMACIS
[Signature]
JĀNIS VIRSIS
[Signature]
ULDIS ZAKARS

LIUDVINAVAS

ЉУДВИНОВА

ЛЮДЗВИНОВА

[Signature] ZENONAS KUMETAITIS
[Signature] VALENTINAS NOVIKOVAS
[Signature] ZIGMAS DERELA

[Signature] ІГАР РУДАЎ
[Signature] ВАЛЕРЫ КАЗАКЕВІЧ
[Signature] ЯЎГЕН КАПЧАН

Delimitētā Latvijas valsts robeža

Latvijas – Krievijas valsts robeža

Robežas garums 276 km (aptuveni)

- Delimitācija pabeigta 1998. gadā
(Sagatavots robežlīgums).
- 2007. gada 27. martā parakstīts Latvijas – Krievijas robežlīgums.
(Juridisks pamatojums robežas demarkācijai).
- 2009 gada 23.septembrī uzsākta robežas demarkācija.

(Sāk darbu Kopējā Latvijas – Krievijas robežas demarkācijas komisija).

Kopējās Latvijas – Krievijas robežas demarkācijas komisija.

Kopējā Latvijas – Krievijas demarkācijas komisija izveidota pamatojoties uz 2007. gada 27. martā noslēgtā robežas līguma 5. pantu.

Komisijas Izveides mērķis:

Noteikt un apzīmēt dabā Latvijas – Krievijas valsts robežu saskaņā ar noslēgto līgumu un sagatavot demarkācijas dokumentus.

Komisija tiek veidota pēc paritātes principa.

Komisijas sagatavotie dokumenti jāapstiprina katras puses valdībai.

Izdevumus, kas saistīti ar robežas demarkāciju, Puses sedz pēc paritātes principa

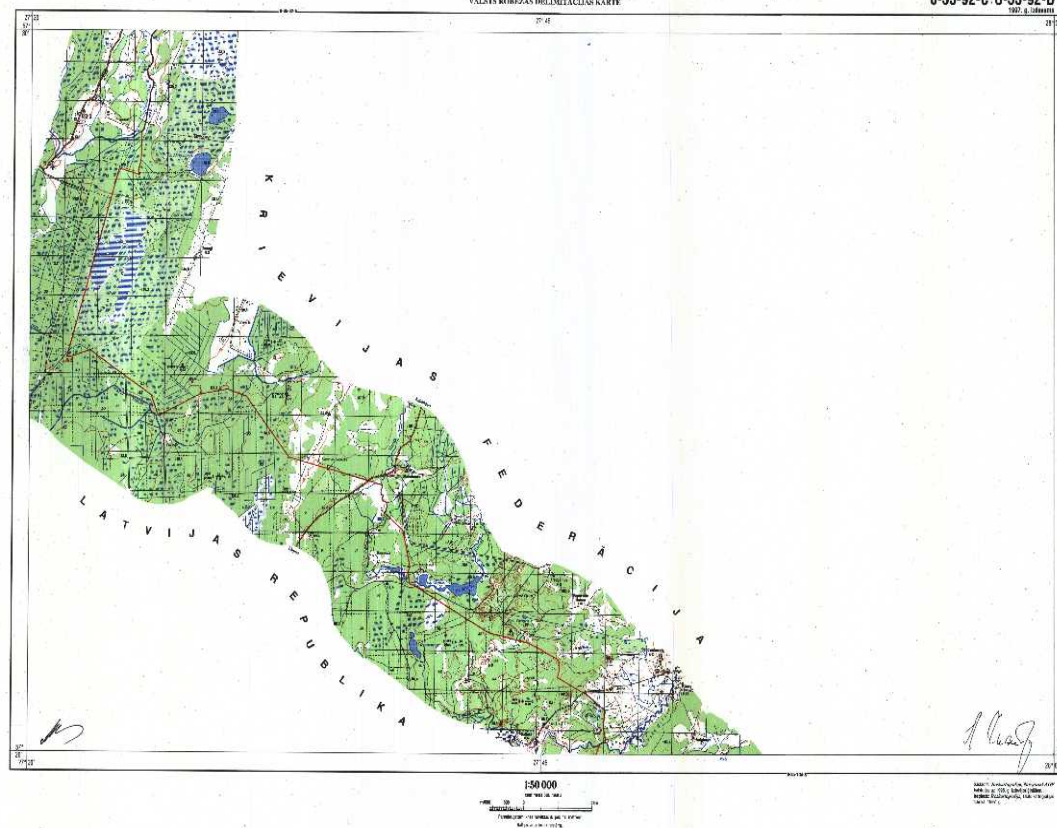
Kopējās Latvijas – Krievijas robežas demarkācijas komisijas uzdevumi:

- *Izstrādāt un apstiprināt valsts robežas demarkācijas kārtību;*
- *Noteikt dabā precīzu robežas līnijas atrašanos saskaņā ar noslēgto līgumu un tam pievienotajiem dokumentiem (robežas aprakstu un delimitācijas karti);*
- *Izveidot darba grupas robežas demarkācijai , vadīt to darbību;*
- *Uzstādīt robežzīmes;*

Kopējās Latvijas – Krievijas robežas demarkācijas komisijas uzdevumi (2):

- *Noteikt precīzu viduslīnijas atrašanos pierobežas upēm (iztaisnotu upju gultnēm) vai upju attekām, strautiem un grāvjiem, kā arī noteikt precīzu robežlīnijas atrašanos ezeros;*
- *Precizēt salu piederību upēs;*
- *Sagatavot robežas demarkācijas dokumentu projektus;*
- *Risināt citus ar robežas demarkācijas darbiem saistītos jautājumus.*

Latvijas – Krievijas robežas delimitācijas kartes lapa.

mērogs 1:50 000 (manuāli sagatavota karte 1942.g. koordinātu sistēmā, Gausa - Krīgera projekcijā, kurā ar sarkanu līniju attēlota Latvijas – Krievijas robeža).

Demarkācijas process

2009. gada 23. septembrī, Daugavpilī notika pirmā Kopējās demarkācijas komisijas sēde:

- Darbam kopējās komisijas stāvā nozīmētas divu valstu delegācijas pa 10 speciālistiem no katras puses;

Darbs tika uzsākts ar normatīvi dokumentu izstrādi

- Sagatavots Kopējās komisijas nolikuma projekts.

2009 - 2010. gados notikušas sešas kopējās komisijas sēdes

2009. gada 23 - 24. septembrī, Daugavpilī;
2009. gada 23 – 28. novembrī, Maskavā;
2010. gada 25 – 26. februārī Jūrmalā;
2010. gada 24 – 28. maijā Pleskavā;
2010. gada 21 – 23. septembrī Rīgā;
2010. gada 01 - 02. decembrī Maskavā.

*Komisija turpina darbu pie tās darbību un robežas
demarkācijas darbu izpildes noteikumu un
normatīvo dokumentu izstrādes*

Komisijā apstiprinātie Dokumenti

2009 - 2010 gadā:

- Latvijas – Krievijas kopējās demarkācijas komisijas nolikums:
- „Noteikumi Par Latvijas –Krievijas valsts robežas šķērsošanu demarkācijas darbus veicošajam personālam, transportam un tehniskajiem līdzekļiem, kā arī pagaidu uzturēšanos otras valsts teritorijā”
- „Instrukcija par Latvijas – Krievijas robežas iezīmēšanas kārtību dabā”
- „Instrukcija par Latvijas Krievijas valsts robežas demarkācijas kartes izgatavošanu”
- „Instrukcija Latvijas- Krievijas valsts robežas zīmju koordinātu un augstumu noteikšanai”

Dokumenti, kuri tiek gatavoti apstiprināšanai komisijā:

- „Instrukcija Latvijas – Krievijas robežas
protokola- apraksta sastādīšanai”

*(Komisijā 24-28 maijā iesniegti un apspriesti Latvijas
puses priekšlikumi par dokumenta saturu);*

- „Instrukcija kopējām demarkācijas
komisijas darba grupām”

(Latvijas puses sagatavotais projekts uz 20.09.2010.)

Dokumenti, kuru izstrāde tiek plānota:

- Instrukcija par Latviešu valodas un Krievu valodas vietvārdu attēlošanu demarkācijas kartē un dokumentos;
- Instrukcija par demarkācijas dokumentu komplektu izgatavošanu, noformēšanu un izdošanu;
- Citi dokumenti – pēc nepieciešamības.

Plānotie demarkācijas darbi

- Delimitētās robežas līnijas noteikšana un izlikšana apvidū ar pagaidu zīmēm;
- Apvidū izliktās robežas līnijas ierīkošana - aprīkošana ar robežzīmēm un citiem valsts robežas apzīmēšanas elementiem;
- Ierīkoto robežas zīmju un elementu uzmērīšana - koordinēšana;
- Robežas demarkācijas kartes izgatavošana;
- Robežas protokola - apraksta izstrāde;
- Valsts Robežas demarkācijas dokumentācijas komplektu izveide un saskaņošana;

Uzsāktie demarkācijas darbi

Robežas demarkācijas kartes izgatavošana:

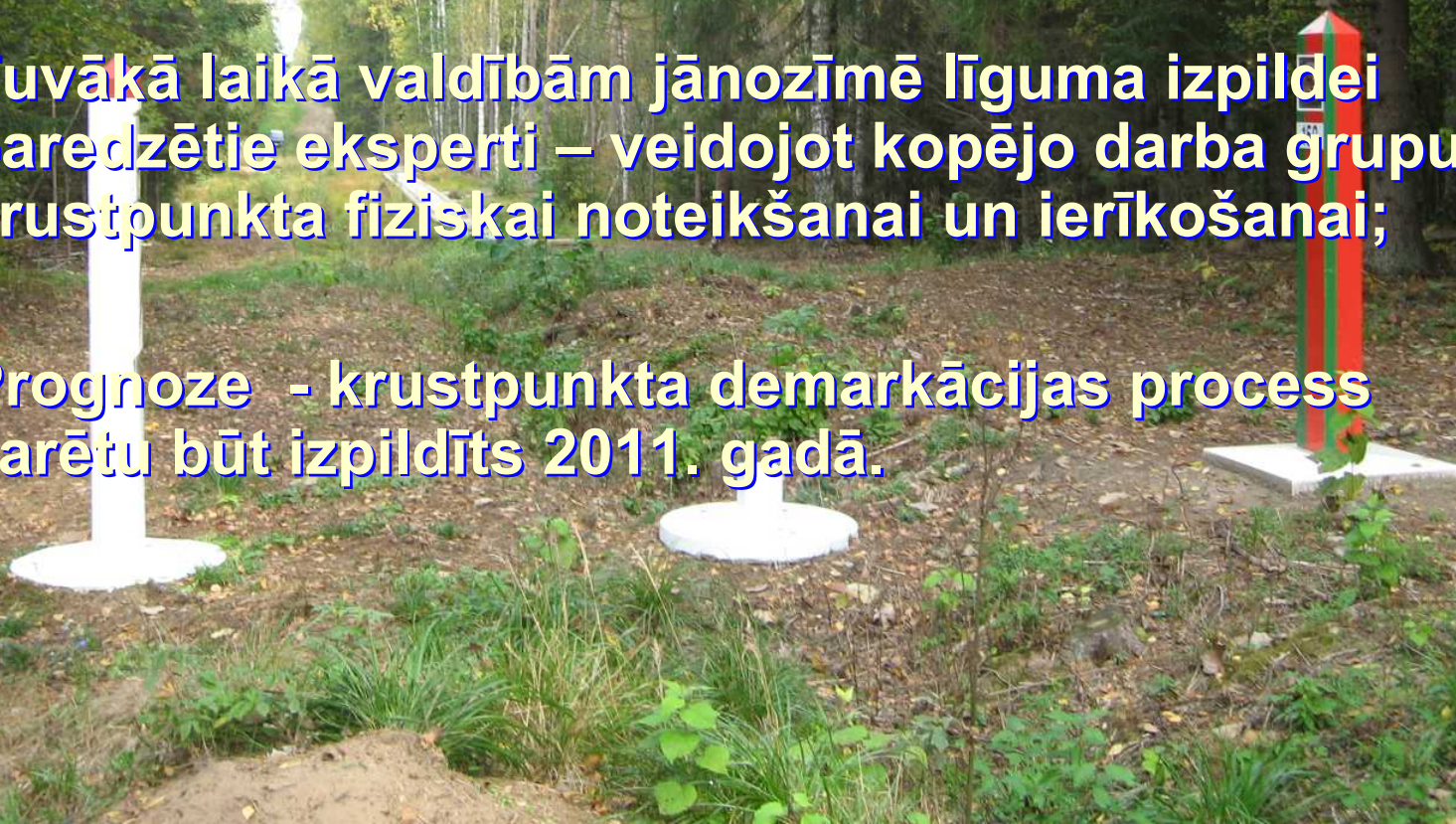
- Tiek gatavots robežas un tās joslas aerofotografēšanas pasākums 2011. gada martā - maijā; (*noteikts darbu izpildītājs*)

Delimitētās robežas līnijas izlikšana apvidū ar pagaidu zīmēm (*uzsākts plānošanas process*):

- 2009 gada septembrī – novembrī Latvijas speciālisti veica robežas atrāšanās vietas apsekošanu dabā;
- 2010 gada 8 aprīlī – Latvijas speciālisti veica robežas apsekošanu un fotografēšanu no gaisa, pavasara plūdu ietekmes noteikšanai robežas joslā.

Latvijas – Krievijas – Baltkrievijas valstu robežas krustpunkts

- Ir sagatavots, parakstīts un Latvijas, Krievijas valdības, Baltkrievijas valdībās apstiprināts līgums par krustpunkta izveidošanu;
- Tuvākā laikā valdībām jānozīmē līguma izpildei paredzētie eksperti – veidojot kopējo darba grupu krustpunkta fiziskai noteikšanai un ierīkošanai;
- Prognoze - krustpunkta demarkācijas process varētu būt izpildīts 2011. gadā.

Latvijas – Igaunijas valsts robeža

- Robežas atjaunošana tika uzsākta 1992. gadā un pabeigta 1999. gadā.
- Demarkācijas dokumentācija sevī ietver demarkācijas karti mērogā 1:5000, valsts robežas aprakstu un noslēguma protokolu.
- Demarkācijas karti, izmantojot Dānijas karalistes piešķirto finansiālo atbalstu, sagatavoja Dānijas kompānija “Scankort I/S”
- Robeža nostiprināta apvidū ar 442 robežzīmēm.

Latvijas – Igaunijas valsts robežas demarkācijas karte

- Demarkācijas karte M 1:5000 sastāv no 76 kartes lapām;
- Sastādīta Lamberta konformajā koniskajā projekcijā ar izejas koordinātām Transversālajā Merkatora projekcijā;
- Kartē attēlota robežas līnija ar robežzīmēm un tai pieguļošā teritorija 500 m platumā, 250 m uz katru pusi no robežas;
- Karte sastādīta pēc Dānijas karalistes kompānijas Scankort I/S 1993. gada aerofotografēšanas materiāliem M 1:20 000
- Robežzīmju koordinātas norādītas kartes lapās.

Latvijas – Lietuvas Valsts robeža

- Robežas atjaunošana tika uzsākta 1993. gadā un pabeigta 2000. gadā.
- Demarkācijas dokumentācija:
 - valsts robežas karte M 1:10 000;
 - valsts robežas apraksts;
 - robežzīmju koordinātu katalogs;
 - robežzīmju abrisi (6 sējumos);
 - noslīguma protokols.
- Robeža nostiprināta apvidū ar 1806 robežzīmēm.

Latvijas – Lietuvas valsts robežas demarkācijas karte

- Demarkācijas karte M 1:10 000 sastāv no 110 kartes lapām;
- Kartes tips – foto karte;
- Sastādīta 1999 – 2000. gadā, pēc 1995 -1997. gada aerofotografēšanas materiāliem;
- Lietota Transversā Merkatora (TM) projekcija. GRS-80 elipsoīds. Ass meridiāns 24°
- attēlotas divas koordinātu sistēmas LKS – 92 (Latvijas koordinātu sistēma) un LKS – 94 (Lietuvas koordinātu sistēma).
- Kartē attēlota robežas līnija ar robežzīmēm un situācijas galvenie elementi 1 km platā joslā uz katru pusi no robežas;

06.06.2006 14:32

Latvijas –Baltkrievijas Valsts robeža

- Demarkācija sākta1997 un pabeigta 2008 gadā, noslēguma protokolu parakstot Rīgā 2008. gada 6 novembrī;
- Robežas garums pēc demarkācijas dokumentiem – 172km 912 m;
- Robeža apvidū nostiprināta ar 417 robežstabiem, ieskaitot 17 bojas uz ezeriem.

Latvijas –Baltkrievijas Robežas demarkācijas noslīguma dokumenti

- Robežas koordinātu katalogs;
- Robežstabu protokoli (2 sējumi);
- Robežas apraksts;
- Robežas kartes albūms;
- Robežas demarkācijas noslīguma protokols.

Latvijas –Baltkrievijas digitālā demarkācijas karte

- Pamatnes koordinātu sistēma – Krasovska elipsoīds, Gausa –Krīgera projekcija (1942 gada sistēma);
- papildus tīkls LKS-92(Latvijas koordinātu sistēma);
- Mērogs 1:10 000;
- 2006 gada aerofotografēšanas materiāli;
- Vektordatu formāts *.shp;

Latvijas – Baltkrievijas valsts robežas noslīguma protokola parakstīšana 2008. gada 6. novembrī

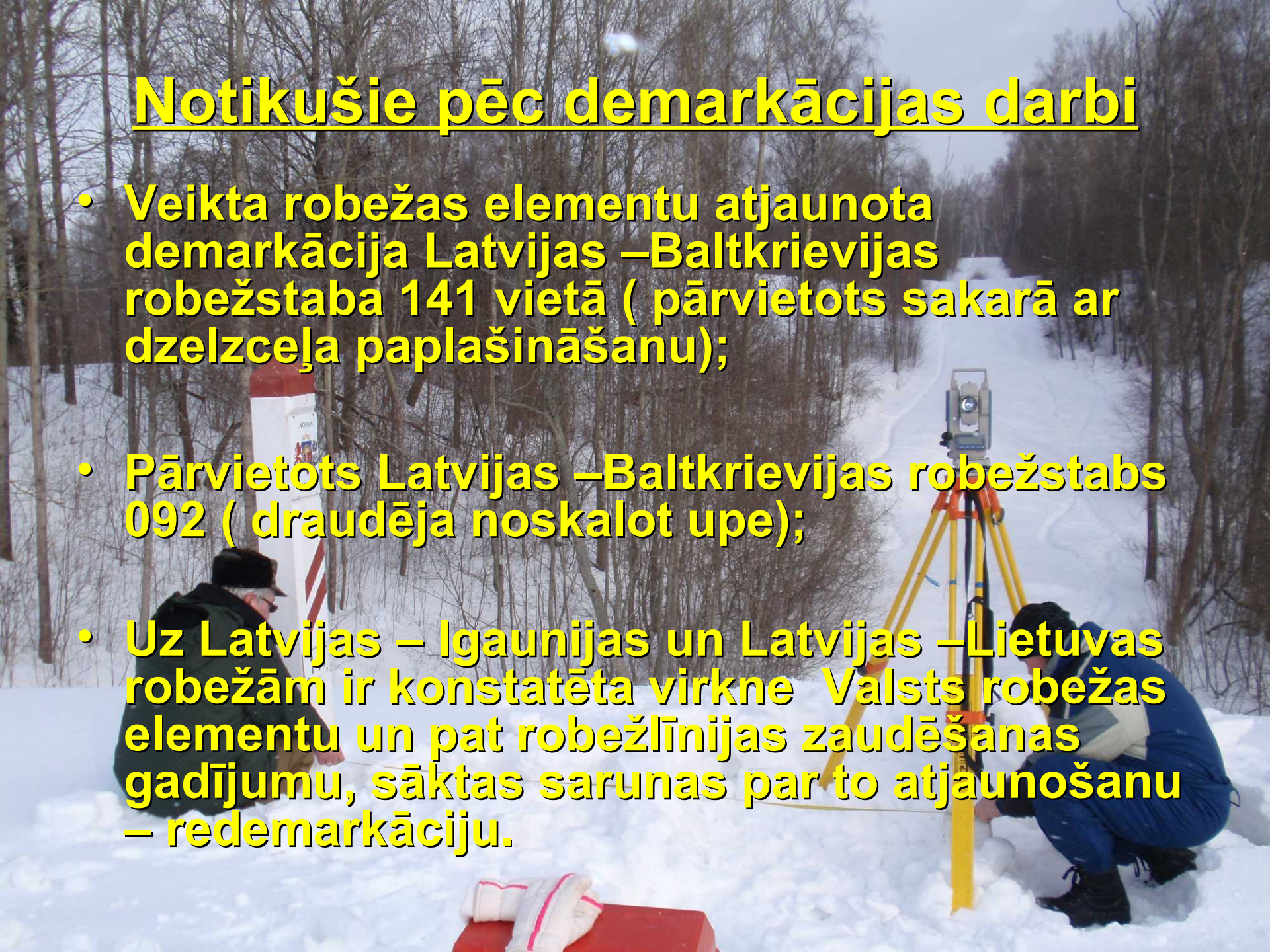
Pēcdemarkācijas perioda darbi uz valsts robežām

- Iemesli:
 - Dabā notiekošie procesi ietekmē demarkēto robežu stāvokli apvidū
piemēram mainās upes gultnes, noskalojot demarkācijas elementus, josla aizaug vai pārpurvojas;
 - Dzīvnieku pasaules ietekme
izgāzti, nograuzti stabi u.t.t.
 - Cilvēka darbības rezultātā rodas nepieciešamība atgriezties pie atsevišķu demarkēto robežas posmu redemarkācijas;

Notikušie pēc demarkācijas darbi

- Veikta robežas elementu atjaunota demarkācija Latvijas –Baltkrievijas robežstaba 141 vietā (pārvietots sakarā ar dzelzceļa paplašināšanu);
- Pārvietots Latvijas –Baltkrievijas robežstabs 092 (draudēja noskalot upe);
- Uz Latvijas – Igaunijas un Latvijas –Lietuvas robežām ir konstatēta virkne Valsts robežas elementu un pat robežlīnijas zaudēšanas gadījumu, sāktas sarunas par to atjaunošanu – redemarkāciju.

Paldies par uzmanību!

Lietotā literatūra:

- *Latvijas – Igaunijas Robežas delimitācijas un demarkācijas komisiju sēžu materiāli no 1991 līdz 1999. gadam;*
- *Latvijas – Lietuvas Robežas delimitācijas un demarkācijas komisiju sēžu materiāli no 1991 līdz 2000. gadam;*
- *Latvijas – Baltkrievijas Robežas delimitācijas un demarkācijas komisiju sēžu materiāli no 1991 līdz 2008. gadam;*
- *Latvijas –Krievijas robežas delimitācijas un demarkācijas komisiju sēžu materiāli no 1992 līdz 2011. gadam.*

Vecākais eksperts Aivars Ratkevičs

aivars.ratkevics@lgia.gov.lv